

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 15. maj 2013
Kontor: Straffulbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Jean Elisabeth Hørdum
Sagsnr.: 2013-0030-1404
Dok.: 741881

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 749 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. april 2013. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Martin Henriksen (DF).

Morten Bødskov

/

Frederik Gammeltoft

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 749 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om der er konventioner som Danmark har tilsluttet sig på retsområdet, hvor i det angives, under hvilke omstændigheder de underskrivende stater kan fravige artikler i konventionen af hensyn til væsentlige nationale interesser, herunder for eksempel væsentlige beskyttelsesinteresser i forhold til staten eller borgerne? Der ønskes en redegørelse for sådanne fravigelsesmuligheder m.v. i konventioner vedrørende hhv. strafferet, udlevering af personer, udvisning af domfældte udlændinge og andre afsoningsrelaterede forhold. Endelig ønskes tilsvarende oplyst for konventioner vedrørende udlændingeregler og statsborgerskabsregler.”

Svar:

1. Det kan generelt oplyses, at der i en række internationale konventioner er fastsat bestemmelser, hvorefter de forpligtelser mv., der følger af den enkelte konvention, kan fraviges af nærmere bestemte grunde. Omfanget og karakteren af sådanne fravigelsesmuligheder vil i sagens natur bero på den enkelte konventions formål og indhold.

Det gælder også konventioner, som Danmark har tilsluttet sig, og som henhører under Justitsministeriets ressort, herunder konventioner på de i spørgsmålet nævnte områder.

2. På det strafferetlige område kan der således som eksempel nævnes den europæiske konvention af 20. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager. Af konventionen fremgår det, at en begæring om retshjælp kan afslås, såfremt den stat, over for hvilken begæringen fremsættes, finder, at begæringens efterkommelse vil kunne krænke den pågældende stats suverænitet, bringe dens sikkerhed i fare, stride mod dens almindelige retsprincipper (*ordre public*) eller skade andre livsvigtige interesser, jf. herved konventionens artikel 2, litra b.

3. Som eksempel kan endvidere nævnes den europæiske konvention af 13. december 1957 om udlevering af lovovertrædere. Efter konventionen kan en kontraherende stat under visse nærmere betingelser nægte at udlevere en person til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse i et andet land. Det gælder f.eks., hvis en udlevering vil stride mod princippet om forbud mod dobbelt strafforfølgning (princippet om ”ne bis in idem”), jf. herved konventionens artikel 9. Det gælder f.eks. også, hvis den forbrydelse, for hvilken udlevering er begæret, i henhold til lovgivningen i den begærende stat

kan straffes med døden, og hvis dødsstraf for sådan forbrydelse ikke er hjemlet i lovgivningen i den stat, over for hvilken begæring er fremsat, eller i almindelighed ikke fuldbyrdes i denne stat. I sådanne tilfælde kan udlevering dog finde sted, hvis den begærende part afgiver en sådan forsikring, som den anden part anser for fyldestgørende, om, at dødsstraffen ikke vil blive fuldbyrdet, jf. konventionens artikel 11.

4. Med hensyn til udlændingeområdet kan Justitsministeriet som eksempel nævne bestemmelser i flygtningekonventionen. Efter konventionens artikel 32, stk. 1, kan en stat udvise en flygtning under hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden. Endvidere følger det af artikel 33, at en stat kan udvise eller afvise en flygtning ved grænserne til sådanne områder, hvor flygtningens liv eller frihed ville være truet på grund af flygtningens race, religion, nationalitet, tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller politiske anskuelser, hvis flygtningen med rimelig grund må anses for en fare for det lands sikkerhed, i hvilket han befinder sig, eller efter en endelig dom for en særlig farlig forbrydelse må betragtes som en fare for samfundet i det pågældende land. Det bemærkes dog i den forbindelse, at andre konventioner, som Danmark har tiltrådt, indeholder en beskyttelse mod udsendelse, som kan række videre end flygtningekonventionen, herunder f.eks. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

5. Vedrørende statsborgerskabsregler kan Justitsministeriet henvise til den europæiske konvention af 6. november 1997 om statsborgerret. Efter konventionens artikel 7, stk. 1, må en kontraherende stats nationale lovgivning ikke indeholde bestemmelser om fortabelse af statsborgerret *ex lege* eller på foranledning af den kontraherende stat, bortset fra tilfælde af f.eks. handlemåde, som er til alvorlig skade for den kontraherende stats vitale interesser, jf. artikel 7, stk. 1, litra d. En kontraherende stats nationale lovgivning må dog ikke indeholde bestemmelser om, at statsborgerretten fortabes i medfør af artikel 7, stk. 1, litra d, hvis den pågældende person derved ville blive statsløs, jf. artikel 7, stk. 3. Herudover må en kontraherende stats nationale lovgivning ikke indeholde bestemmelser om, at børn, hvis forældre fortaber deres statsborgerret i det pågældende land i henhold til artikel 7, stk. 1, litra d, ligeledes fortaber denne statsborgerret, jf. artikel 7, stk. 2.